

ARBEJDER BLADET

mAG

930309

AALBORG UNIVERSITETSCENTRUM
Universitetsbiblioteket

1. årg. nr. 5

maj/juni 1970

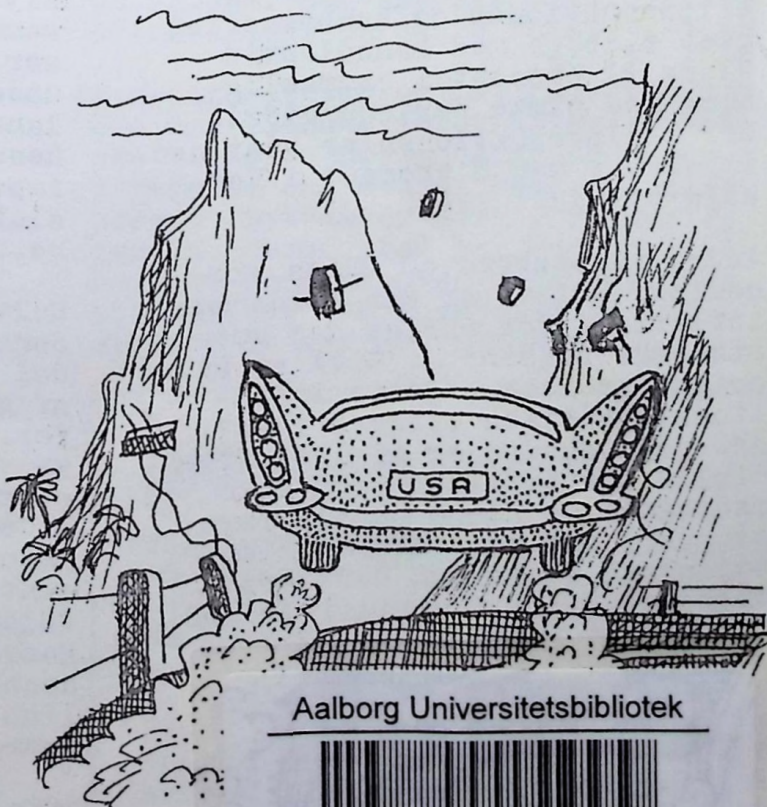
USA - Imperialismen på afgrundens rand

USA-imperialismen er i disse år inde i kriser og vanskeligheder som aldrig før i dens levetid. Hvorhen USA-lederne end vender blikket, trækker mørke skyer sig sammen. På alle områder, hvor de hidtil har hersket uindskrænket, hober problemerne sig op. Trods alle krumspring er USA-imperialismen overalt på tilbagetog, og hele dets økonomiske, politiske og militære magtapparat gennemrystes af stadig voldsommere kriser.

Det er især det amerikanske nederlag i Indokina, som er årsagen til de voldsomme kriser. Store dele af det amerikanske militærapparat er bundet i en opslidende krig mod de indokinesiske folk uden det mindste håb om sejr. Moralen blandt de amerikanske soldater har nået lavpunktet, og "tilliden" til den højt proklamerede amerikanske uovervindelighed er overalt svundet ind.

Siden anden verdenskrig har den amerikanske kapital opnået kontrol med centrale dele af den vesteuropæiske og den japanske økonomi. Monopolkapitalen i de enkelte lande havde ikke styrke til at modsætte sig den amerikanske magtovertagelse.

Men det voldsomme pres, som især Vietnamkrigen har lagt på den amerikanske økonomi, vender hurtigt billedet. Samtidig med at USA svækkes af de voldsomme indre og ydre kriser forsøger det at læsse vanskelighederne over på sine "allierede" i Vesteuropa og Japan. Men

Aalborg Universitetsbibliotek

530011123731

denne redningsplanke er allerede lukket; Vesttyskland, Japan, Frankrig og andre stormagter har efterhånden genopbygget en del af deres styrke fra før anden verdenskrig. Frem for at vise sig som "venner i nøden" benytter de sig af den vundne styrke og den amerikanske svaghed til at modsætte sig de amerikanske bestræbelser og frigøre sig fra dets herredømme.

Dette har givet yderligere næring til USA's økonomiske krise. Denne har nu nået et omfang, så selv mange amerikanske økonomer drager den konklusion, at USA står overfor "en meget alvorlig økonomisk stilstandsperiode".

I de senere år har den økonomiske vækst været for nedadgående. Produktionstallene i industrien kan ikke mere vise nogen fremgang; fra august 1969 til februar i år er industriproduktionen ifølge officielle statistikker endog gået støt tilbage - måned for måned. Tilbagegangen har været særlig voldsom i de tre industrigrene, bil-, stål- og bygningsindustrien, som anses for at være den amerikanske økonomis tre bærende "søjler". I første kvartal i dette år er bilproduktionen og husbyggeriet gået tilbage med henholdsvis 23 og 21 procent i sammenligning med samme periode sidste år. Stålproduktionen er gået ned i februar med 8 procent i forhold til juli 1969.

Andre vidnesbyrd om USA's økonomiske kriser er den voldsomme inflation, som ifølge den amerikanske senator J. William Fulbright er "den højeste inflationstate siden borgerkrigen". Arbejdsløsheden er ifølge officielle statistikker (som ikke medregner de store befolkningsgrupper, som permanent går arbejdsløse eller kun har løst arbejde) 4,3 % i april i år mod 3,2 % året før.

Den økonomiske krise afspejles også i USA's betalingsbalance. USA har gennem årene opbygget et stort underskud på betalingsbalancen. Dette underskud er nu nået op over sammenlagt 40 mil-

liarder dollars, som USA skal kunne betale tilbage med meget kort varsel. Til dækning for dette beløb har USA en guldbeholdning på ca. 11 milliarder dollars - mindre end en tredjedel af den kortsigtede gæld. Dette sætter de magter, som USA skylder penge, i en stærk position overfor USA. Når den kommende økonomiske verdenskrise, som er en nødvendig følge af den revolutionære udvikling i verden, bryder frem for alvor, vil USA ikke kunne indløse de krav, som lånerlandene vil stille for at redde sig selv.

FORSPILLET TIL KRISERNE

Før og under den anden verdenskrig forsøgte den tyske og den japanske imperialisme at ekspandere over evne. De forsøgte tilsammen at erobre hele verden og opdele den imellem sig. Da de hverken havde økonomiske eller militære ressourcer til at vinde og opretholde et sådant verdensimperium, led de et ynkeligt nederlag.

Den amerikanske imperialisme har efter anden verdenskrig fået de samme verdensomspændende ambitioner. Tyskland og Japan var begge undertvunget, mens Frankrig og England var stærkt svækket af krigen. Resultatet blev, at den amerikanske imperialisme ved anden verdenskrigs slutning totalt dominerede rivalerne.

Halvdelen af den kapitalistiske verdens industriproduktion, en tredjedel af eksporten og tre fjerdedele af guldreserverne tegnede USA sig for. Den amerikanske militære styrke var langt større end de tidligere stormagtsrivaler tilsammen. Før den anden verdenskrig var de amerikanske imperialistiske interesser især koncentreret om Latinamerika, som var fuldstændigt i lommerne på de amerikanske herskere. Men den anden verdenskrig gav den amerikanske imperialisme ambitioner om et verdensherredømme.

Efter sejren i den anden verdenskrig bestod den amerikanske imperialismes første skridt i at opnå fuld

kontrol med de europæiske stormagter og Japan. Amerikansk økonomisk "hjælp" og enorme private investeringer strømmede fra USA til de undergivne lande, en del under betegnelsen "Marshal-hjælp". Herigennem fik USA kontrol over flere centrale sektorer i landenes økonomi.

Ved det socialistiske Sovjetunionen under Stalins ledelse som skræmmebillede lykkedes det at tvinge de fleste europæiske lande ind i den amerikansk kontrollerede militæralliance NATO. Japan blev tvunget til at underskrive en amerikansk "sikkerhedstraktat", hvori landet overgav sin selvstændighed til Washington.

De amerikanske magthavere håbede herigennem at have tæmmet de fordums rivaler, således at de kunne vie deres kræfter til at underlægge sig flere områder og inddæmme og ødelægge det socialistiske Sovjetunionen og senere Kina.

I Asien var den folkelige frihedsbevægelse blevet for stærk til, at de europæiske kolonimagter, Frankrig og England, kunne hamle op med dem. Kolonierne fik derfor deres formelle frihed, samtidig med at den amerikanske imperialisme trængte sig ind under neokolonialismens banner. Da den tilsvarende bevægelse voksede i styrke i Afrika, gennemgik det samme proces.

Langt større vanskeligheder havde de amerikanske magthavere med det socialistiske Sovjetunionen, som under Stalins ledelse havde opnået en styrke, som kunne modstå USA. Her benyttede USA den velkendte "inddæmningspolitik". Denne politiks målsætning fremgår af følgende citat fra en bog skrevet af Nixons "sikkerhedspolitiske rådgiver" Henry Kissinger:

"... målet for den amerikanske politik er at opmuntre en mildere kurs i det sovjetiske samfund - inddæmningspolitikkenes oprindelige formål var, når alt kommer til alt, at frembringe en intern transformation af Sovjetunionen" (citeret fra tidsskriftet "Fremtiden", 1969 nr. 3, side 29).

Ved denne "interne transformation", som især begyndte, da Krustjovkliken kom til magten efter Stalins død, ændredes Sovjetunionen til et "ansvarligt" medlem af verdenssamfundet, som ville konkurrere på "lige vilkår" med USA. Hermed var faren forsvundet fra denne kant.

BEGYNDELSEN TIL ENDEN

På alle disse felter havde den amerikanske imperialisme en vis "succes". Den fik koncentreret en magt i sine hænder, som ingen imperialistisk stat tidligere havde opnået. Den har bredt sine fangarme ud over hele jorden. Men herigennem har den amerikanske imperialisme gravet sig egen grav. Ved den voldsomme udbygning af dens magtpositioner rundt omkring i verden overbelastes de skrøbelige fundamenter, hvorpå hele det vældige magtapparat hviler.

Formand Mao påpegede så tidligt som for 20 år siden:

"Uforsonlige hjemlige og internationale modsætninger truer den amerikanske imperialisme hver dag som en vulkan. Den amerikanske imperialisme sidder på denne vulkan".

I Asien, Afrika og Latinamerika har den amerikanske imperialisme gennem den hårdeste udplyndring og undertrykkelse sat størst pres på vulkanernes trykkamre. Derfor finder de første udbrud sted her med en styrke, som gennemryster hele det imperialistiske verdenssystem og aktiverer de øvrige vulkaner.

INDHOLD

USA-imperialismen på afgrundens rand..... s.	1
Om klasseforholdene i Sovjetunionen..... s.	6
Revolutionært arbejde - en amerikansk arbejders erfaringer..... s.	8

Det første store nederlag i den amerikanske imperialismes anti-kommunistiske og anti-folkelige korstog i Asien, Afrika og Latinamerika var Kinas befrielse i 1949 og det mislykkede forsøg på at generobre det samt Nordkorea under den efterfølgende Korea-krig. Det næste fulgte lige efter, da de amerikansk finansierede franske kolonitropper blev drevet ud af den nordlige del af Vietnam.

I løbet af 60'erne brød den væbnede kamp mod den amerikanske imperialisme og dens lokale lakajer frem i et stort antal lande i Asien, Afrika og Latinamerika. I den forreste kampfront står det vietnamesiske folk. I Sydvietnam er næsten en halv million amerikanske soldater låst fast og bliver tilføjet store nederlag af det tålmodigt kampende vietnamesiske folk. Den amerikanske imperialisme har ikke økonomiske og militære ressourcer til en krig af dette omfang i så lang tid og med så ringe støtte. Samtidig med at denne "verdens politibetjent" synker dybere og dybere i det indokinesiske hængedynd, må det forsømme sine opgaver andre steder. Resultater er det sidste årtis voldsomme opblussen af den revolutionære massebevægelse overalt i verden.

"For at starte en krig må de amerikanske reaktionære først angribe det amerikanske folk. De angriber allerede det amerikanske folk - de undertrykker arbejdere og demokratiske kredse i USA politisk og økonomisk og forbereder fascismens indførelse her".

Den undertrykkelse, som formand Mao her peger på, har medført et stort opsving i det amerikanske folks kamp. Negre og andre mindretal, arbejdere, ungdommen, studenterne og store dele af de øvrige befolkningslag er i løbet af 60'erne mobiliseret til en kamp af et omfang, som ikke tidligere er set i USA's historie. Negrenes kamp imod samfundets undertrykkelse, strejkebevægelsen blandt arbejderne, studenternes kamp for bedre undervisningsforhold og de store protestbevægelser mod krigen i Indokina er i de senere år vokset stærkt. De vil nød-

vendigvis i løbet af en kort årrække smelte sammen til en fælles bevægelse imod hele det amerikanske undertrykkelsessystem.

Kun det amerikanske folk kan for tid og evighed begrave den amerikanske imperialisme.

USA-IMPERIALISMENS KRIGSFORBEREDELSE

Den amerikanske imperialisme er drevet ud i en blindgyde. Formand Mao siger:

"Alle reaktionære styrker på grænsen til udslettelse vil uundgåeligt føre desperate kampe. De vil nødvendigvis ty til militære eventyr og politiske afledningsmanøvrer i alle deres former for at redde sig fra udslettelse".

Præsident Nixon og andre af den amerikanske imperialismes forgrundsfigurer taler stadig oftere om USA's fredelige hensigter. En sådan tale fra en imperialistisk magt har altid betydet skærpede krigsforberedelser i det skjulte. Det betyder det også for USA i dag.

I Indokina er den amerikanske imperialisme nået til det kritiske punkt. Alle dens fredsforhandlingsmanøvrer preller fuldstændigt af på de indokinesiske folk, som er fast besluttet på at føre kampen videre, indtil de amerikanske tropper og deres marionettropper er trukket ud af området og de amerikanske lakajregimer er opløst. De amerikanske ledere står i den nærmeste fremtid overfor den afgørende beslutning, om de skal trække sig ud af området og dermed acceptere deres nederlag, eller om de skal forsøge en yderligere udvidelse af krigen. De har allerede for kort tid siden forsøgt en udvidelse af krigen med det CIA-fabrikerede statskup i Cambodja og den efterfølgende invasion i landet. Ifølge Nixons egne udtalelser foretrak han denne udvidelse frem for "at se USA blive en andenrangsmagt og lade nationen acceptere det første nederlag i sin stolte historie".

Men hvad vil en yderligere krigsud-

videlse sige, når Nixon & Co. erfarer, at heller ikke det seneste skridt kan redde dem?

Den amerikanske imperialismes hovedfjende og verdensrevolutionens faste bolværk er det socialistiske Kina. De to foregående årtiers "inddæmningspolitik" overfor Kina har ikke her medført samme "interne transformation" som i Sovjetunionen. Tværtimod, de seneste års kulturrevolution har netop udskildt de vigtigste kræfter i Kina, som skulle foretage denne "interne transformation" - først og fremmest Liu Shao-Chi og hans ligesindede. Og det kinesiske forsvar er i dag stærkere end nogensinde. Hele befolkningen er forberedt på et amerikansk eller et sovjetisk angreb. Kina er i dag bevæbnet med atom- og raketvåben til også på dette felt at kunne imødegå et angreb udefra.

Fortsetter USA sin krigsudvidelse i Indokina og nægter at se nederlaget i øjnene, vil den nødvendige følge blive en krig mod Kina, hvilket i dag vil sige en kærnekrig. Faren herfor er i dag større end nogensinde.

Magthaverne i Sovjetunionen har allerede for længe siden givet den amerikanske imperialisme frie hænder til krig mod verdens revolutionære kræfter og endog lovet støtte hertil. Således sagde Krustjov allerede i 1961:

"Vi - Sovjetunionen og De forenede Stater - er de stærkeste magter i verden, og hvis vi forener os i fred, kan der ikke blive krig. Hvis så en eller anden galning ønskede krig, ville vi blot behøve

at ryste vor finger for at få ham fra det".

Krustjov og hans efterfølgere har ofte siden fremsat trusler mod de "krigsgale" kinesere, samtidig med at de har fortsat deres "fredelig sameksistens" politik overfor den amerikanske imperialisme. Et eventuelt amerikansk kærneangreb på Kina vil ske i forståelse med Brezhnev & Co. - måske vil det endog blive til et fælles angreb fra disse to reaktionære hovedcentre i dag.

Intet militært æventyr vil dog kunne redde den amerikanske imperialisme.

Også dele af den amerikanske presse har indset det amerikanske nederlag i Indokina. Tegningen ovenfor er fra den amerikanske avis "International Herald Tribune".

fra sit nederlag. Jo større krige den sætter i gang, jo mere vil folkenes kampe rundt omkring i verden gribe om sig, og jo mere vil den amerikanske imperialisme blive isoleret.

Indenfor overskuelig fremtid vil hele det imperialistiske verdenssystem, som hovedsageligt sammenholdes af USA, blive udslettet fra jordens overflade, og historien vil træde ind i en ny fase med varig fred, folkedemokrati og socialisme. Men inden da kræves stadig hårde og blodige kampe mod den amerikanske imperialisme, som vil forsvare sine magtpositioner og sin eksistens til sidste blodsdråbe.

Folk i alle lande, foren jer og gå imod enhver krig, som iværksættes af imperialismen eller socialimperialismen, især en, i hvilken atombomber anvendes som våben! Hvis en sådan krig bryder ud, må verdens folk bruge revolutionær krig til at tilintetgøre aggressionskrigen, og der må træffes forberedelser straks!

- Mao Tsetung

OM KLASSEFORHOLDENE I SOVJETUNIONEN

UDDRAG AF BREVVEKSLING MED EN LÆSER.

Læseren skriver:

I påberåber jer at være marxister-leninister og at I anvender marxismen på klassekampens grundlag. Hvorledes vil I ud fra dette grundsynspunkt forklare, at det er nødvendigt for arbejderne at indføre socialismen gennem en revolution, der ændrer ejendomsforholdene og medfører proletarietets diktatur, mens det åbenbart (ifølge jer) ikke er nødvendigt at gennemføre en kontrarevolution for at genindføre kapitalismen i en arbejderstat?

Jeres syn på SU synes at være, at det var et socialistisk samfund indtil Krustjov på en ikke

nærmere defineret måde 'tilrev sig magten i Sovjetunionen'. Såvidt jeg kan se, er der ikke sket nogen ændring i ejendomsforholdene i SU og det er her, min kritik sætter ind. Hvordan kan I påberåbe jer marxismen og samtidig se bort fra noget så væsentligt som ejendomsretten til produktionsmidlerne i spørgsmålet om definitionen på en arbejderstat? Såfremt I mener, at der er sket en ændring i ejendomsretten, hvorledes er da denne sket uden klassekamp, uden eet sværds slag fra arbejderklassens side?

W.B.A.

Vi svarer:

Jeg vil begynde svaret på dine bemærkninger om Sovjetunionen med et citat af Lenin:

"Klasser kalder man store menneskegrupper, der adskiller sig ved deres placering i den samfundsmæssige produktions historisk bestemte system, ved deres forhold til produktionsmidlerne (hvad der i hovedsagen er nedfældet og udformet i love), ved deres rolle i den samfundsmæssige organisering af arbejdet, og følgelig ved de måder, hvorpå de får, og det omfang, hvori de får part af samfundsrigdommen, som tilfalder dem. Klasser, det er menneskegrupper, at hvilke den ene kan tilegne sig den andens arbejde, i kraft af deres placering i den givne økonomiske samfundsstruktur" (Udv. værker, bind 10, side 244).

...
Det er en udbredt opfattelse, at ved en klasseanalyse skal man kun se på de forskellige samfundsgruppers formelle stilling, dvs. om de ifølge samfundets love står som ejere af produktionsmidler eller som lønmodtagere. Lenin siger i det bragte citat, at dette kun er ét af kriterierne for en klassemæssig vurdering. Han nævner bl.a. også "deres rolle i den samfundsmæssige organisering af arbejdet". Det er dette sidste kriterium, som bliver afgørende i monopol- og statskapitalismens epoke. Magthaverne i disse samfundstyper har som oftest intet retsgyldigt papir på deres magtposition. Men i praksis har de positioner, som sætter dem i stand til at kontrollere hele samfundssystemet - også de mange småaktionærer, som formelt ejer produktionsapparatet. Sætter vi i klasseanalysen de formelle magthavere over de virkelige, kommer vor analyse ud af kontakt med virkeligheden og kan ikke bruges i den revolutionære kamp.

Lederne i Sovjetunionen sidder i spidsen for et statskapitalistisk system, som formelt (ifølge

forfatningen) ejes af folket. Det er lige så korrekt at kalde disse ledere ét bourgeoisi, som det er at kalde lederne i USA i statsapparatet, militærapparatet og de store monopolvirksomheder, som ikke er langt fra at være en del af statsapparatet, for et bourgeoisi. De fleste magthavere i USA er formelt ligeså ejendomsløse som magthaverne i Sovjetunionen.

...
Du spørger om, hvordan Krustjov & Co. er kommet til magten. Hvis du selv er politisk eller faglig aktiv, kender du sikkert til mange af de metoder, opportunisterne anvender i deres spil. Krustjov anvendte også sådanne metoder. Han tog de synspunkter, som var mest gunstige i det givne øjeblik; før Stalins død anerkendte Krustjov ham som en stor revolutionær leder, mens han som led i sit magtstræb efter Stalins død stemplede Stalin som en af de største forbrydere i historien.

Efter at Krustjov og hans ligesindede havde manøvreret sig ind på de ledende poster i samfundet, begyndte et tålmodigt arbejde med at manøvrere revolutionære kommunister og progressive dele af befolkningen ud. Vi kender f.eks. fra fagforeningerne herhjemme, hvordan noget sådant kan gøres. Generalforsamlingerne arrangeres på en sådan måde, at kun meget få finder det umagen værd at møde op. På denne måde sikrer lederne deres fortsatte kontrol uden at de formelt har ophævet medlemmernes demokratiske rettigheder. Denne metode har været anvendt i Sovjetunionen suppleret med indsats af politi og andre magtmidler, hvor metoden ikke har virket tilstrækkeligt alene.

J.J.

Revolutionært arbejde !

EN AMERIKANSK ARBEJDETS ERFARINGER

Følgende beretning stammer fra det amerikanske socialistiske blad, "PROGRESSIVE WORKER". Den giver efter ARBEJDERBLADETS redaktions opfattelse et godt billede af, hvorledes en revolutionær socialist kan forbinde sig med sine arbejdskammerater i den daglige kamp på arbejdspladsen. Denne kammerat tjener helt og uforbeholdent klasse-interesserne og solidariserer sig aktivt med arbejdskammeraterne i enhver situation og prøver at tilføre kampen på arbejdspladsen et revolutionært kommunistisk perspektiv. På denne måde sættes den bølge igang, der i det lange løb alene kan give arbejderklassen et indtryk af sin revolutionære rolle og af de vældige samfundsomskabende kræfter, arbejderklassen ligger inde med. Disse kræfter forhindres i at komme til udfoldelse af såvel kapitalistklassen gennem dens "chefer", arbejdsledere, politikere og "eksperter" som af de falske arbejderledere i fagforeninger og "arbejderpartier", der kører samarbejdslinje i stedet for klassekampslinje.

Forrige år blev jeg afskediget fra et arbejde, jeg havde på en stor fabrik, hvor der var en fagforening af CIO-typen ^{x)} og hvor arbejdet foregik efter samlebåndsmetoden. Jeg fik snart et andet arbejde i en industri, som var nyere, men hvor arbejdet mere eller mindre byggede på håndværk. Arbejdspresset var meget mindre ved dette arbejde; det, jeg først lagde mærke til, var at foretagendet endnu ikke havde indført "hundse-politik", som på det arbejde, jeg kom fra. Her syntes jeg, at alle arbejdskammeraterne virkede apatiske; de blev ved med at holde fast ved deres snævre synspunkter, og jeg længtes efter at komme tilbage til mit gamle arbejde. Men jeg opdagede snart, at skindet kan bedrage.

Arbejdspladsen er i virkeligheden

et modbydeligt udbytterforetagende. Arbejdsforholdene er usikre. Hvis en kammerat ikke tilpasser sig efter cheffernes næse, bliver han sparket ud, sædvanligvis uden vrøvl. Foretagendet bruger alle slags kneb for at udspionere personalet og få alle små udslag af utilfredshed at vide. De forsøger hele tiden at splitte arbejderne. Mange af kollegerne forsøger at finde en "udvej" - at drikke på arbejde, at stjæle osv. Når de bliver opdaget hænder det at virksomheden lader være med at afskedige dem, fordi man vil beholde dem og bruge dem imod de andre.

Tidspresset har to sider. På mit første arbejde var tempoet så højt, at arbejderne knapt havde nogen mulighed for at tale med hinanden. På det arbejde her, hvor der var meget mindre pres på, kunne vi snakke sammen hele dagen (eller faktisk hele natten, fordi det er det skifte, alle de nye havner på). Det var under disse samtaler på arbej-

x) I USA findes flere forskellige typer fagforeninger med forskellig opbygning.

det, at jeg begyndte at indse hvorledes arbejderne gik ind for chefernes ideer, selvom de fleste af dem hader foretagendet intenst. Jeg begyndte i det små at deltage i samtalerne og fremlagde mine synspunkter i alle spørgsmål. Samtalerne drejede sig om alt muligt: arbejdsforholdene, fagforeningen, spiritus^x, om at holde op på arbejdet, krigen^{xx}, ghetto-optøjer^{xxx} osv. Jeg forsøgte at få arbejdskammeraterne til at indse det forkerte i chefernes ideer. F.eks. var der en plan i gære om at dele os endnu mere snævert håndværksmæssigt op. Selvom tilstandene var dårlige, ville en sådan ordning gøre det sværere at forene arbejderne imod virksomheden, så jeg talte imod det. En del arbejdere var enige med mig, men følte sig ikke nødvendigvis ansporet til at gøre noget ved sagen. Mit syn på spørgsmålet blev kendt overalt.

USA's stilling til Vietnam var ganske let at behandle, da jeg har gjort militærtjeneste og ikke er nogen "outsider". Jeg sagde sådan noget som: "Ja, jeg synes jo nok, at det er godt gjort, når fyre i vores alder må tage derover for at dø, fordi en eller anden tyk senator eller general har fået en ide på hjernen, om hvorledes man skal gøre verden til et sikkert sted, hvor hans pengepose kan vokse". Om de "fædrelandskærlige" (der findes ikke mange på fabrikken, og de er blevet en hel del mere tavse på det sidste): "Vist findes der en hel skov af patrioter her i landet, jakkeholdere - som holder vores jakker mens vi rejser ud og dør. Een sag er sikker, og det er, at hver og een, som går ind for krigen, ikke selv er med i den".

Sorte og latinamerikanske arbejdere er i mindretal på vor arbejdsplads, og under alle de oprør^{xxx} der brød ud den sommer, snakkedes der en hel del om det også. Jeg sad og læste avis før arbejdstid, da to

hvide arbejdere begyndte at diskutere oprørene lidt forsigtigt, med øjnene flakkende rundt i rummet for at se om nogen sorte spioner måske kom listende (selv er jeg hvid). Snart sluttede en tredje hvid arbejder sig til. Han var klart racist, og tonefaldet var ikke så tilbageholdende som de andres. Jeg var ret ny på fabrikken og på vagt mod at udtrykke mine synspunkter lige med det samme; men det var tydeligt, at de trak den linje frem, som svarer til den herskende klasses og dens massemediers, så jeg følte trang til at gøre noget for at standse det.

Jeg lagde avisen på gulvet, rejste mig og spurgte roligt den hvide "leder" om han nogensinde havde boet i et slumkvarter. "Hvad skulle jeg bo i slum for", sagde han. "Jo", sagde jeg, "jeg bor i et slumkvarter, og jeg ville gerne brænde det ned; jeg mener, jeg får den følelse engang imellem". Samtalen begyndte: Man burde aldrig tage sin fortid som givet; man burde udnytte hver erfaring, man har, til at bekæmpe racismen. Snart kom to sorte kolleger ind i rummet og kom med i diskussionen. Den ene - en ung fyr fra Vestindien - som er forfærdet over USA-racismen, tog sine egne problemer op. Denne diskussion optog vore pauser i omkring fire dage. Resultatet var, at de sorte og de hvide arbejdskammerater kom hinanden lidt nærmere, selvom der stadig findes racehad i virksomheden. Men en smule klassebevidsthed var brudt frem.

Mens jeg deltog i alle slags samtaler i stil med denne her, blev jeg ven med mange af kammeraterne; jeg gik ud sammen med dem, gik hjem til dem osv., alt eftersom vi lærte hinanden at kende. Og da jeg så lidt efter lidt fik det ry på mig, at jeg var "venstreorienteret", var det ikke bare på grund af de synspunkter jeg kom med, når jeg talte; det voksede også frem af de aktioner, jeg begyndte at gå ind for, som jeg nu vil beskrive.

Engang havde virksomheden kørt en sag frem, der krænkede aftalen så åbenlyst, at fagforeningen følte sig tvunget til at sætte et "oppositions-skuespil" igang. Først talte de til os arbejdere om at være parate til at gå, hvilket vi alle var med på.

x) dvs. krigen i Vietnam

xx) dvs. de oprør, der har været i de områder i storbyerne, hvor negerbefolkningen er stuvet sammen.

xxx) dvs. negeroprørene i de store byer

Siden afblæste de det; derpå kom signalet igen, og således blev det ved indtil vi alle blev klar over, at de lige fra begyndelsen slet ikke havde ment det med strejken alvorligt. Mange af os blev vrede over det, og vi besluttede at gå til fagforeningen og klage. Vi opdagede, at møderne blev holdt på en tid, hvor natskiftet ikke kunne komme, så vi lavede en anmodning, som alle skrev under på, om at få et morgenmøde. De lokale ledere kørte fast på dette krav, men efterhånden begyndte der også at ske andre ting, som førte os endnu længere frem.

Virksomheden ville af med en arbejder, så den henstillede til fagforeningen, at denne sørgede for, at han fik et spark for at have "organiseret en anden fagforening". Fagforeningen samarbejdede (dvs. samarbejdede med ledelsen på fabrikken.- O.A.) hele tiden mens sagen stod på, og selvom arbejderen havde handlet forkert, mente vi ikke at han skulle miste jobbet, og i særdeleshed ikke på grund af aftalt spil bag kulisserne mellem fagforeningen og virksomheden. Vi gik ned til forhørsmødet i samlet trop, og på grund af denne styrkedemonstration samt diskussion med fagforeningsfunktionærerne, reddede vi hans job. Det forbavsede mange af arbejdskammeraterne, fordi de aldrig rigtig havde gjort sig den styrke, som ligger i deres forenede kræfter, klar. Jeg bankede læren fra denne lille hændelse ind i hovedet på alle, som ville høre på det.

Næsten samtidig kom tillidsmands-sagen. Vores tillidsmand var virksomhedens mand helt igennem og desuden racist. Han måtte væk. De bad mig stille op, fordi de vidste, at jeg var "venstreorienteret" og kæmpede mod ledelsen. Jeg sagde, at jeg ville gøre det, hvis alle lovede at hjælpe til. Jeg sagde til dem, at jeg ikke havde i sinde at blive en "servicemand", der lod dem sidde i ro og mag og vente på at

jeg skulle ordne deres dårlige forhold. Det, vi har brug for, er en organiseret gruppe med den styrke, vi viste da vi reddede vor arbejdskammerats job, sagde jeg. Mange gik ind på det og der blev sammenkaldt til møde for at diskutere, hvad vi kunne gøre for at jeg blev valgt til tillidsmand, og vi begyndte at sætte vore ideer på tryk. (Jeg havde taget en løbeseddel med, som almindelige arbejdere i en anden fagforening havde lavet, og kammeraterne syntes, at den var fantastisk god).

Der kom tyve arbejdere til det første møde, de fleste fra vort natskift; men på det andet møde kom der også nogen fra dagholdet. Vi satte en anonym løbeseddel sammen, som beskrev vor aktion for at redde arbejdskammeratens job og påpegede at vor hensigt var at "styrke fagforeningen" for virkelig at kunne tage kampen mod virksomheden op.

Vor gruppe er blevet en virkelig organisation med en kampvant, erfaren ældre arbejder som ordfører. Gruppen sørgede for, at jeg blev valgt til tillidsmand (med én nej-stemme - den afgående skideriks). Vi prøver nu at blive gode venner med tillidsmændene på alle skift. Kammeraterne er enige om, at de ikke længere kan drikke på arbejde eller stjæle, fordi sådan noget tager på kræfterne, når vi skal slås mod virksomheden; det giver den anledning til at sætte ind imod os.

Kammeraterne er ved at få ansvarsfølelse indenfor gruppen i stedet for bare at godtage chefernes tankegang om, at "enhver er sig selv nærmest". Alt dette er vokset frem af nogle små aktioner på arbejdspladsen, kamp imod den lokale fagforening og ledelsen. Men dette betyder ikke, at alt er den rene idyl.

Når først vi er kommet rigtig igang (vi håber at kunne tage kampen op omkring mere vanskelige lokale spørgsmål og eventuelt udsende et blad regelmæssigt) kan vi vente et angreb både fra chefen og de lokale fagforeningsrævepelse. Personligt venter jeg mig en rigtig hotzkampagne; men i de tilfælde, hvor sager i den stil har været fremme, har arbejderne forsvaret mig - selv om de ikke deler mine synspunkter. De har i det mindste set mig i aktion og respek-

terer mig som en, der tager stilling til tingene i overensstemmelse med sine principper; jeg prøver altid at påpege, hvad der er vor fælles klasseinteresse i det korte og det lange løb. Det er ikke let.

En gang forsøgte en kammerat (som vi mistænker for at være spion for virksomheden) at gå i rette med mig på en "lystig" måde, men med en alvorlig undertone - faktisk hetzede han mod mig. Jeg pillede ham ned med ord (tillige med lidt fysisk behandling - hvilket også kan have virket) inden vi måtte gå tilbage til arbejdet. Bagefter kom 5-6 af kammeraterne hen til mig, en for en, for at fortælle, hvad han sagde bag min ryg. De sagde alle, at de fortalte mig det, fordi de havde tillid til mig og ville fortsætte med at være mine venner til trods for mit rygte som "venstreorienteret" - og sagde, at jeg ikke skulle være urolig. Da indså jeg, at jeg langsomt var ved at vinde dem.

De forsøgte ovenikøbet at få mig valgt til fællestillidsmand for alle skift, men jeg påpegede, at vi kun havde en tillidsmandsstøtte på vort eget skift, hvor vi havde startet vores aktioner, og selvom vi måske ville kunne modstå anslag på dette plan, enten fra virksomhedens side eller fra fagforeningen (eller fra dem begge), så kunne vi ikke så let regne med støtte fra de andre skift, og derfor var det bedre at vente til vi havde skabt kontakt med de andre arbejdskammerater og havde lavet aktioner sammen med dem om spørgsmål, der vedrørte os alle. De andre holdt med mig i denne linje.

I den sidste tid har jeg truffet et par arbejdere, som jeg er blevet særlig gode venner med, og som giver udtryk for interesse for mere politisk avancerede spørgsmål (mens de samtidig gør deres allerbedste i vore lokale aktioner).

Dem har jeg givet en del bøger og pjecer, især nogle, der handler om amerikanske arbejderes tidligere kampe på arbejdspladserne, og om hvorledes det var revolutionære, der ledede dem. Jeg tror, at jeg vil kunne få et par af dem betydelig længere til venstre, og på denne måde sikre et mere fremskredent politisk grundlag, som forbedelse til kommende angreb og stridigheder på lidt højere plan end dem, der hidtil har været tale om.

Een ting er sikker; man må bekæmpe den herskende klasse på det nederste plan først - i alle små ting og hver dag, syv dage om ugen, 365 dage om året uden afbrydelse, for den afbryder ikke kampen for din skyld.

Netop nu forsøger jeg at sætte mig ind i aftalen (med arbejdsgiveren - O.A.) og sidder og leder efter smuthuller, for at jeg kan blive en effektiv tillidsmand, medens jeg samtidig forsøger at få vor organisation til at føre kamp i større målestok og hele tiden højne niveauet. Grunden til at dette må gøres er systemets uundgåelige modsætninger; cheferne ophører aldrig med deres forsøg på at presse arbejderne; der findes altid noget at kæmpe for, at lære af, at organisere sig for. Vi har en lang vej for os, men vi er i hvert fald startet.

En svensk minearbejder fortæller....

Til sammenligning med, hvad den amerikanske arbejder fortæller følger her et uddrag af en svensk minearbejders udtalelser til den svenske forfatterinde, Sara Lidman. Han siger bl.a.:

Det er "ingen gevinst når vi arbejdere overtager virksomhedens ordforråd. Når vi siger *a r b e j d s k r a f t* om os selv i stedet for *a r b e j d e r e*. Der prøver jeg at tage mig selv i nakken. Og jeg tror alligevel ikke der går en dag uden at jeg siger *a r b e j d s k r a f t*, *v a n s k e l i g a t p l a*

c e r e osv. Vi er så lette at tilpasse. Jeg tror at de kunne fylde os halvt op med malmslam uden at vi mærkede det. Det ville kun sætte trivslen i vejret... og mindske behovet for unødigt snak på arbejdspladsen.

Når de har fået os til at sige fritaget for tjeneste og omskoling og nedbringelse af arbejdsomkostningerne... Hvilken triumf for arbejdsgiverne! Men hvis vi ikke udtrykker os på den måde, men prøver at sige noget af os selv, så bliver de fornærmede.

Et eksempel. En kammerat og jeg skulle reparere en ting og vi diskuterede hvordan vi skulle gribe det an, for ingen af os var helt sikker. Så vi tænkte at vi kunne spørge formanden i stedet for at prøve os frem, for at spare tid. Ved du hvad han svarede da han sad der bag skrivebordet og lavede nul og nix? Han sagde: Jeg vil ikke have det renderi her på kontoret med sådan noget lort! Det må I selv slås om!

Forstår du: man snakker ikke med arbejdere: arbejdere giver man ordrer! Arbejdere følger ordrene. Arbejdere snakker heller ikke med hinanden! Vil de hinanden noget må de bruge næverne. Det er det passende for arbejdere.

Somme tider kan man i aviserne læse kritik af 'arbejderen i stykket', der desværre udtrykte sig helt forkert (der tænkes sikkert på TV-stykker med arbejdere i nogen af rollerne. - red.) "Sådan taler en svensk arbejder af idag ikke" kan der f.eks. stå (i avisen bagefter. - red.). Jeg bliver helt spedalsk når jeg læser den slags. De mener altså at der er en skabelon (dvs. en ganske bestemt form - red.) for sproget hos vor tids svenske

arbejder. Det der falder udenfor er urimeligt, latterligt - upassende. Han skal i det hele taget ikke lukke munden op - eftersom alle i forvejen ved hvilke problemer og hvilke ordforråd han rimeligvis må have.

De overordnede bliver helt ude af sig selv når de ser et par arbejdere stå og snakke. Er de bange for at vi skal overtage virksomheden eller hvad? De kommer farende og spørger: Har I problemer? I kan henvende jer til os hvis I har problemer." (Efter Sara Lidman: "Grube", side 33-34, Gyldendal).

Det som denne arbejder fremfører, svarer temmelig nøje til den amerikanske arbejders erfaringer: Når arbejderne ser verden med chefernes og ledelsens øjne og bakker deres syn på dem selv op - så længe er det umuligt at få virkelig solidaritet frem og gennemføre kamp til forsvar for arbejderne interesser. Til gengæld: når arbejderne holder op med at se på tingene fra arbejdsgivernes og "samfundets", dvs. kapitalisternes samfunds synsvinkel - ja bare arbejderne begynder at snakke lidt for meget sammen, så ryster ledelsen og dens folk i bukserne af skræk og begynder at se sig som om fenden var løs. Arbejdsgiverne ved nemlig inderst inde udmærket godt, at når arbejderklassen først rigtig bliver sig sin styrke bevidst, så er deres velmagtsdage talte.

ARBEJDERBLADET udgives med det formål at lægge kommunismen i vor tid - Mao Tsetung tankegangen - ud til arbejderne. Når der er opstået aktive kommunistiske grupper på en del arbejdspladser, bliver der behov for at danne et revolutionært kommunistisk parti.

ARBEJDERBLADET redigeres af et udvalg.
Ansvh. Ib Møller
Abonnementspris: kr. 10,00
Løssalgspris: kr. 1,00
Tillæg til ARBEJDERBLADET kan rekvireres gratis.

Giro 20019
ARBEJDERBLADET
c/o Jørgen Larsen
Vesterbrogade 143, II
1620 København V